

4

මිල, වැටුප්, සේවා නියුත්තිය සහ එලදායිතාව

ඒනෑ නලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සම්පාදනය කරන ජාතික පාරිභෝගික මිල දරුකකය (ඡ.පා.මි.ද., 2013=100) සහ කොළඹ පාරිභෝගික මිල දරුකකය (කො.පා.මි.ද., 2013=100) මගින් මතිනු ලබන පොදු මිල මට්ටම, වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ මූල්‍ය විවෘත පෙන්වුම් කරන ලදී. ප්‍රධාන වශයෙන්ම ආහාර කාණ්ඩයේ මිල විවෘතවලට අනුරූප වූ පොදු මිල මට්ටමහි විවෘත සඳහා ආහාර නොවන කාණ්ඩයේ අයිතමවල මිල විවෘත ද තරමක් දුරට දායක විය. සැපයුම් අංශයේ දක්නට ලද හිතකර ප්‍රවණතා හේතුවෙන්, මැයි සහ ජ්‍යෙනි මාසයන් හැර 2018 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී සමස්ත ආහාර මිල පහළ යන ප්‍රවණතාවක් පෙන්වුම් කළේය. තවද, වසරේ පළමු මාස නවය තුළ ආහාර නොවන කාණ්ඩයෙහි මිල ඉහළ යැම සඳහා ඉන්ධන, ගැස් සහ බස් ගාස්තුවල පරිපාලන මිල ඉහළ දැමීම ප්‍රධාන හේතුවක් විය. ජා.පා.මි. දරුකකයෙහි වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යය වෙනස මගින් මතිනු ලබන මත්පිට උද්ධිමතය 2018 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී වැඩි වශයෙන් මැද තනි අයයට වඩා අඩු අයයක පැවතුණි. ජා.පා.මි. දරුකකයෙහි ලක්ෂ්‍යය වෙනස මගින් මතිනු ලබන යටුදුරි උද්ධිමතය මෙම කාලපරිච්ඡේය තුළ අඩු උච්චාවලනයක් පෙන්වුම් කළේය. උද්ධිමත අපේක්ෂා ගත්කළ විශේෂයෙන්ම ව්‍යාපාරික අංශයෙහි උද්ධිමත අපේක්ෂා සැබැං උද්ධිමතයට බොහෝ සෙයින් අනුරූප විය. වැටුප් පිළිබඳව සලකා බැලීමේදී විධිමත් අංශයෙහි මූර්ත වැටුප්වල පහළ යැමක් දක්නට ලැබුණු අතර අවධිමත් අංශයෙහි මූර්ත වැටුප්වල ඉහළ යැමක් වාර්තා විය. සේවා නියුත්ති අංශය ගත්කළ, 2017 වසරේ පළමු භාගයට සාලේක්ෂව 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේය තුළ දී ගුම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතිකය පහළ රිය අතර සේවා විශ්‍යක්ති අනුපාතිකය ඉහළ රියේය. ගුම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතිකය පහළ යැමට, ගුම බලකායේ පහළ යැම මෙන්ම වැඩි කරන වයසේ ජනගහනයේ ඉහළ යැම ද හේතු විය. ව්‍යවසායකන්වය හා ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙහි ලා රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතින විවිධ වැඩසටහන් හේතුවෙන් ඉදිරි කාලයේ දී නිර්මාණය වන රිකියා අවස්ථා ප්‍රමාණය ඉහළ යා භැකිය. කෙසේ වෙතත්, ආර්ථිකයේ නැගී එන බොහෝ අංශ තුළ ගුම හිගයන් නිර්මාණය කරමින්, නිපුණතාවල නොගැළපීම් සහ ස්ත්‍රී-පුරුෂ විෂමතා වැනි ව්‍යුහාත්මක අඩුලුහුවකම් ගුම වෙළඳපාල තුළ තවදුරටත් පවතී. විදේශ රිකියා සඳහා පිටත්ව යන සංඛ්‍යාව මගින් පිළිබඳව වන පරිදි ශ්‍රී ලංකික ග්‍රමිකයන් සඳහා ඇති විදේශ රිකියා අවස්ථා අඩු වී ඇති අතර ඒ සඳහා ශ්‍රී ලංකික සංකීමණක සේවකයන්ගේ ප්‍රධාන ගණනාත්මක උද්දේශ වී ඇති අයහැන් හූ-දේශපාලනික ප්‍රවණතා හේතු වී ඇත. මේ අතර, රටේ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සහ පොදු ජනතාවගේ සමාජ තීවිතයට බාධා ඇති කරමින් රාජ්‍ය අංශය තුළ වැඩි වර්ණන ගණනාවක් ක්‍රියාත්මක වූ අතර කමිකරු දෙපාර්තමේන්තුවේ දත්ත අනුව පොදුගැලීක අංශයේ වැඩි වර්ණන සංඛ්‍යාවේ අඩු වීමක් දක්නට ලැබුණි.

2018 වසරේ ප්‍රචණ්ඩතා

මෙම

පොදු මෙම මට්ටමේ විවෘත

- ජා.පා.මී.ද. මගින් මතිනු ලබන පොදු මිල මට්ටම, 2018 වසරේ පළමු මාස තුන තුළ දී පහළ යන නැඹුරුවක් පෙන්වුම් කළ අතර ඉන් අනතුරුව ජුලි මාසය තෙක් ඉහළ ගොස් ඉන්පසු පහළ ගියේය. කො.පා.මී.ද. මගින් මතිනු ලබන පොදු මිල මට්ටම ද ඒ හා සමාන ප්‍රචණ්ඩතාවයක් සලකනු ලබන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී පෙන්වුම් කළේය. මෙම කාල සිමාව තුළ දී, පොදු මිල මට්ටම ප්‍රධාන වශයෙන් ආහාර කාණ්ඩයේ අයිතමවල මිල විවෘතයන්හි හැසිරීම අනුගමනය කළේය. ඉහළ යන නැඹුරුවකින් විවෘතය වූ ආහාර නොවන කාණ්ඩයේ අයිතමවල මිල ද, පොදු මිල මට්ටමේ විවෘතය සඳහා අයක විය.
- නිතර මිල උච්චාවචන සහිත ආහාර අයිතමවල¹ මිල විවෘතයට බොහෝ සේයින් අනුරුප වූ ආහාර කාණ්ඩයේ අයිතමවල මිල, වසරේ පළමු මාස භතර තුළ දී පහළ යන නැඹුරුවක් පෙන්වුම් කළ අතර, ඉන් අනතුරුව ජුනි මාසය දක්වා ඉහළ ගොස්, නැවතන් පහළ ගියේය. 2018 වසරේ පළමු මාස භතර තුළ දී නිතර මිල උච්චාවචන සහිත ආහාර අයිතමවල මිල, පහළ යන නැඹුරුවක් පෙන්වුම් කළේය. මේ සඳහා, සහල්, එළවු සහ එැණුවල මිලෙහි පහළ යැම ද, විට පහළ ගිය පොල්, නැවුම් මත්ස්‍ය සහ අර්ථාපල් යන අයිතමයන්හි මිල විවෘත ද අයක විය. ඉන් අනතුරුව, නිතර මිල උච්චාවචන සහිත ආහාර අයිතමවලින් නැවුම් මත්ස්‍ය, එළවු, අර්ථාපල් සහ එැණු යන අයිතමවල මිල, සංතුමය බලපැමි හේතු කොට ගෙන 2018 මැයි සහ ජුනි මාස තුළ දී ඉහළ ගියේය. කොසේ වුවද, 2018 ජුලි මාසය තුළ දී සහල් සහ පොල් වැනි අයිතමවල මිලෙහි සැලකිය යුතු පහළ යැමක් දක්නට ලැබුණි. 2018 අගෝස්තු සහ සැප්තැම්බර මාස තුළ දී සහල්, පොල්, නැවුම් මත්ස්‍ය සහ එළවු මිල නැවතන් පහළ යැම හේතුවෙන්, නිතර මිල උච්චාවචන සහිත ආහාර අයිතමවල මිල මට්ටම තව දුරටත් පහළ ගියේය. 2017/18 මහ කන්නයේ අස්වැන්න යා තත්ත්වයට පත්වීම සහ සහල් ආනයනය කිරීම හේතු කොට ගෙන, බොහෝ සහල්

¹ සහල්, මස වර්ග, නැවුම් මතකා සහ මුදු ආහාර, පොල්, පලනුරු, එළවු, අර්ථාපල්, එැණු සහ තොරු ගන් තුළටු වර්ග නිතර මිල උච්චාවචන සහිත ආහාර කාණ්ඩයට ඇතුළත වේ.

වර්ගවල මිල ගණන්, 2018 පළමු මාස නවය තුළ දී මධ්‍යස්ථා මට්ටමක පැවතුණි. වසර ආරම්භයේ දී පහළ මට්ටමක පැවති නැවුම් මත්ස්‍ය මිල, සංතුමය බලපැමි නිසා පහළ වැටුණු නිෂ්පාදනය හේතු කොට ගෙන වසරේ දෙවන කාර්තුව තුළ දී සිසු ලෙස ඉහළ යැමට පටන් ගත්තේය. කොසේ වුවද, වසරේ තුන්වන කාර්තුව තුළ දී මත්ස්‍ය මිල මට්ටම තරමක් දුරට පහළ ගියේය. දීසි කාලීනව පැවති නිය තත්ත්වය හේතුවෙන් පහළ වැටුණු පොල් නිෂ්පාදනයෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඉහළ යමින් පැවති පොල් මිල පාලනය කිරීම සඳහා රජය විසින් 2017 දෙසැම්බර් මාසයේ සිට පොල් මද ආනයනය කිරීම සඳහා අවසර ලබාදෙන ලදී. එමෙන්ම 2017 වසර තුළ දී විශාල ලෙස අඩු වූ පොල් නිෂ්පාදනය 2018 දෙවන කාර්තුව තුළ දී යා තත්ත්වයට පත්විය. ඒ අනුව, 2018 ජනවාරි මාසයේ දී පොල් මිලෙහි පහළ යැමක් පෙන්වුම් කළ අතර, 2018 මාර්තු මාසය වන තෙක් එම මිල මට්ටමේ රඳී තිබේ, ඉන් අනතුරුව තව දුරටත් පහළ ගියේය. එම් අතර, සලකනු ලබන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී අර්ථාපල් සහ ලොකු එැණු ද මෙයට සමාන මිල විවෘතයක් අනුගමනය කළ අතර, වසර ආරම්භයේ දී පහළ වැටුණු රතු එැණු මිල ඉන් අනතුරුව එම මට්ටමේ පැවතුණු අතර, ඉන් පසුව 2018 අගෝස්තු සහ සැප්තැම්බර මාස වලදී පහළ ගියේය.

- නිතර මිල උච්චාවචන සහිත ආහාර අයිතම හැරුණු කොට, ආහාර කාණ්ඩයේ ඇති අනෙකුත් අයිතමවල මිල වසරේ පළමු මාස දෙක තුළ පහළ ගොස්, ඉන් අනතුරුව සමස්තයක් ලෙස ඉහළ යන නැඹුරුවක් පෙන්වුම් කළේය. මෙම අයිතම අනුරේන්, පරිජ්‍ය සහ සිනි මිල ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොලෙහි මිල විවෘතවලට අනුරුප විය. වසර ආරම්භයේ දී පහළ ගිය පරිජ්‍ය මිල නැවතන් 2018 අගෝස්තු මාසයේ දී වාර්තා කළ සුළු අඩුවීම දක්වා ස්ථාවර මට්ටමක පැවති අතර, 2018 සැප්තැම්බර මාසයේ නිරික්ෂණය තෙරුණු සුළු ඉහළ යැම හැරුණු කොට සැලකනු ලබන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී සිනි මිල පහළ යන නැඹුරුවක් පෙන්වුම් කරන ලදී. කිරී පිටි මිල 2018 මැයි මාසයේ 05 වන දින සිට බල පැවත්වෙන පරිදි ඉහළ දමන ලදී. 2018 අප්‍රේල් මාසයේ සිට ජුලි මාසය

දක්වා වන කාලපරිච්ඡය තුළ දී, කිරී පිටි, කරවල සහ බිත්තරවල මිලෙහි සිදු වූ වැඩි විම, ආහාර අයිතම කාණ්ඩයේ මිල මට්ටමට, ඉහළ පිබනයක් ඇති කළේය. පාන් පිටි සහ පාන්වල මිල පිළිවෙළින් සැප්තැම්බර 01 සහ සැප්තැම්බර 04 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි රු. 5 කින් ඉහළ දමන ලද අතර 2018 සැප්තැම්බර 19 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන ලෙස කිරී පිටි මිල පහළ දමන ලදී.

- ආහාර නොවන කාණ්ඩයේ අයිතමවල මිල ගණන් 2018 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ ඉහළ යන නැගුරුවකින් යුතුව විවෘතය විය. ඉන්දන, ගැස්, බස් සහ දුම්රිය ගාස්තුවල සිදුකළ පරිඛලිත මිල සංශෝධන මෙම ඉහළ යැමට දායක විය. එද්‌පි. ගැස් මිලෙහි සිදු වූ ඉහළ යැමත් සමගම ආපනාගාලා සහ හෝටල් උප කාණ්ඩයෙහි ඇතුළු පිළියෙළ කරන ලද ආහාර මිල ඉහළ යැමක් දක්නට ලැබුණි. එමෙන්ම, ඉන්දන මිලෙහි සිදු වූ ඉහළ යැමත් සමගම, බස්, දුම්රිය, කුලී රථ/නීරෝද රථ සහ පාසල් වැන් ගාස්තුවල ඉහළ යැමක් නිරික්ෂණය කෙරීණ. එමෙන්ම, 2018 ජූලි මාසයේ 02 වන දින සිට බල පැවැත්වෙන පරිදි, රෝහල් කාමර ගාස්තු හැර අනෙකුත් සෞඛ්‍යය සේවා ගාස්තු, එකතු කළ අයය මත වන බද්දෙන් නිදහස් කරන ලදී.

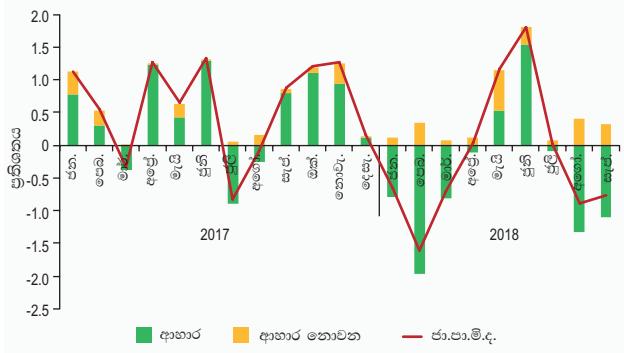
පාරිභෝගික මිල ද්රේගක සහ මතුපිට උද්ධමනය

ජාතික පාරිභෝගික මිල ද්රේගකය (ජ.පා.මි.ද.)

- පාරිභෝගික අයිතම පැසෙහි මිල විවෘත ජාතික මට්ටම්න් පිළිබඳ කරන ජ.පා.මි.ද. 2018 වසරේ පළමු මාස තුන තුළ දී පහළ යැමේ ප්‍රවණතාවක් අනුගමනය කර, 2018 වසරේ අප්‍රේල් සිට ජූලි මාසය දක්වා ඉහළ යන ප්‍රවණතාවක් පෙන්වා එතැන් සිට පහළ ගියේය. ඒ අනුව, 2018 වසරේ ජනවාරි මාසයේ ද්රේගක අංක 125.8 ක් වූ ජ.පා.මි. ද්රේගකය 2018 වසරේ මාර්තු මාසයේ දී ද්රේගක අංක 122.8 දක්වා පහළ ගොස්, 2018 වසරේ ජූලි මාසයේ දී ද්රේගක අංක 126.6 දක්වා ඉහළ ගොස් 2018 සැප්තැම්බර මාසයේදී ද්රේගක අංක 124.4 දක්වා පහළ ගියේය. 2018 වසරේ අප්‍රේල්, මැයි සහ ජූලි මාසවල දී ජ.පා.මි. ද්රේගකයෙහි පෙන්නුම් කළ විවෘත සඳහා ආහාර නොවන කාණ්ඩය විගාල දායකත්වයක් දැක්වූ අතර, අනෙකුත් මාසවල දී ආහාර කාණ්ඩය විගාල දායකත්වයක් සැපයිය.

4

4.1 රෘප සටහන ඡාසික ප්‍රතිශත වෙනස සඳහා දැයකත්වය ජ.පා.මි.ද. (2013-100)

- ජ.පා.මි. ද්රේගකයෙහි වාර්ෂික ලක්ෂණය වෙනස අනුව මතිනු ලබන මතුපිට උද්ධමනය, වසරේ මුළු මාස හතර තුළ දී පහළ ගොස්, 2018 ජූලි මාසය දක්වා ඉහළ යන ප්‍රවණතාවක් අනුගමනය කර පසුව පහළ ගියේය. 2018 ජනවාරි මාසයේ දී ජ.පා.මි.ද. මත පදනම් වූ වාර්ෂික ලක්ෂණය මතුපිට උද්ධමනය සියයට 5.4 ක් වූ අතර එය අප්‍රේල් මාසයේ දී සියයට 1.6 ක් දක්වා පහළ ගොස් 2018 ජූලි මාසයේ දී සියයට 3.4 ක් දක්වා ඉහළ ගොස් තැවත 2018 සැප්තැම්බර මාසයේ දී සියයට 0.9 ක් දක්වා පහළ ගිය අතර මෙය 2016 ජනවාරි සිට වාර්තා වූ අවම අයය වේ. මේ අතර, ජ.පා.මි.ද. මගින් මතිනු ලබන වාර්ෂික සාමාන්‍ය මතුපිට උද්ධමනය 2017 වසර තුළ දී පෙන්නුම් කළ ඉහළ යැමේ ප්‍රවණතාවය 2018 වසරේ දී සමස්තයක් ලෙස පහළ යැමේ ප්‍රවණතාවකට හැරවුනු අතර 2018 ජනවාරි මාසයේ දී සියයට 7.6 ක් ලෙස වාර්තා වූ වාර්ෂික සාමාන්‍ය මතුපිට උද්ධමන අයය 2018 සැප්තැම්බර මාසයේ දී සියයට 4.0 දක්වා පහළ වැටුණි.

4.2 රෘප සටහන මතුපිට උද්ධමනයේ විවෘත ජ.පා.මි.ද. (2013-100)

කොළඹ පාරිභෝගික මිල දුරශකය (කො.පා.මි.ද.)

- කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ නාගරික ප්‍රදේශවල මිල ප්‍රවණතා පෙන්වුම් කරන කො.පා.මි. දුරශකයෙහි විවෘතය 2018 මුළු මාස තුවය සඳහා ජා.පා.මි. දුරශකයෙහි විවෘතයට සමාන ප්‍රවණතා පෙන්වුම් කරන ලදී. කො.පා.මි.ද. 2018 ජනවාරි මාසයේ දී දුරශක අංක 122.8 ක් වූ අතර එය 2018 මාර්තු මාසයේ දී දුරශක අංක 121.4 දක්වා පහළ ගොස් නැවතත් සැප්තැම්බර් මාසය වන විට දුරශක අංක 124.9 ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. සලකා බලනු ලබන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී, 2018 අප්‍රේල් සහ අගෝස්තු මාස හැර කො.පා.මි. දුරශකයෙහි විවෘතයට, ආහාර කාණ්ඩයේ වූ මිල විවෘත ප්‍රධාන ආයකත්වයක් දැන්විය.
- 2018 අප්‍රේල් දක්වා පහළ යන ප්‍රවණතාවක් පෙන්වුම් කළ කො.පා.මි. දුරශකයෙහි වාර්ෂික ලක්ෂණය වෙනස මගින් පෙන්වුම් කරන මත්‍යිට උද්ධමනය ඉන්පසුව ඉහළ යැමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්වුම් කර, සැප්තැම්බර් මාසයේ දී නැවත පහළ අභයක් ගන්නා ලදී. 2018 ජනවාරි මාසයේ දී සියයට 5.8 ක් වූ මත්‍යිට උද්ධමනය අප්‍රේල් මාසයේ දී සියයට 3.8 දක්වා පහළ ගිය අතර නැවතත් අගෝස්තු මාසයේ දී වාර්තා වූ සියයට 5.9 දක්වා ක්‍රමයෙන් ඉහළ ගොස් සැප්තැම්බර් මාසයේ දී සියයට 4.3 දක්වා පහළ ගියේය. මේ අතර, 2018 ජනවාරි මාසයේ දී සියයට 6.6 ක් ලෙස වාර්තා වූ කො.පා.මි. දුරශකයෙහි වාර්ෂික සාමාන්‍ය මත්‍යිට උද්ධමනය පහළ යැමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්වුම් කරමින් 2018 සැප්තැම්බර් මාසයේ දී සියයට 5.4 දක්වා පහළ ගියේය.

මුළු උද්ධමනය

- ජා.පා.මි.ද. මත පදනම් වූ වාර්ෂික ලක්ෂණය මූලික උද්ධමනය සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදයේ දී ස්ථාවර මට්ටමක පැවතුණි. ඒ අනුව, වාර්ෂික ලක්ෂණය මූලික උද්ධමනය 2018 පළමු මාස පහ තුළ දී පහළ යැමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්වුම් කරන ලද අතර, එය ජනවාරි මාසයේ පැවති සියයට 2.1 සිට 2018 මැයි මාසය වනවිට සියයට 1.7 ක් දක්වා පහත වැටුණි. කෙසේ වුවද, මෙම ප්‍රවණතාව වෙනස් කරමින් ජා.පා.මි.ද. මත පදනම් වූ වාර්ෂික ලක්ෂණය මූලික උද්ධමනය 2018 සැප්තැම්බර් මාසයේ දී සියයට 3.1 ක්

දක්වා නැවතත් ඉහළ යන ලදී. මේ අතර, සලකාබලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී කො.පා.මි.ද. මත පදනම් වූ වාර්ෂික ලක්ෂණය මූලික උද්ධමනය මිගු විවෘත පෙන්වුම් කළ අතර, 2018 ජනවාරි මාසයේ දී සියයට 3.5 ලෙසත් 2018 සැප්තැම්බර් මාසයේ දී සියයට 3.8 ලෙසත් වාර්තා විය.

නිෂ්පාදකයාගේ මිල දුරශකය

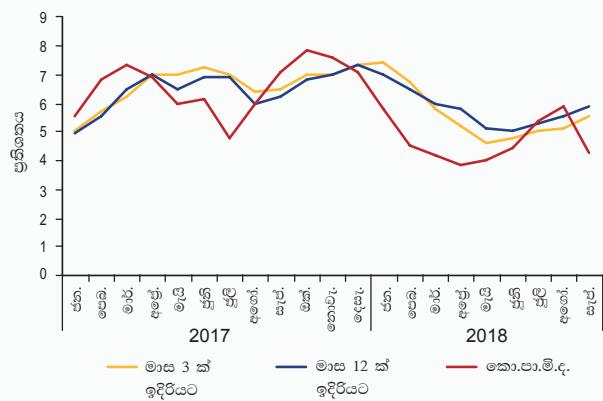
- ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින්, දේශීය නිෂ්පාදකයාට හා සේවා සඳහා ලැබෙන මිලෙහි වෙනස්වීම මගින් ගණනය කරනු ලබන නිෂ්පාදකයාගේ මිල දුරශකය (නි.මි.ද., 2013 සිව්වන කාර්තුව=100), 2018 පළමු මාස අවෝ දී මිගු විවෘතයක් පෙන්වුම් කරන ලදී. කාමිකර්මික, නිෂ්පාදන කරමාන්ත සහ විදුලිය හා ජල සැපයුම් යන මෙම දුරශකයට අයන් උප අංශ සියල්ලේම නිෂ්පාදක මිල, සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී මිගු විවෘත දක්වමින් ඉහළ ගියේය. මේ අතර, 2018 මාර්තු සහ ජුලි මාස හැර 2018 පළමු මාස අවෝ දී නි.මි.ද. මත පදනම් වූ වාර්ෂික ලක්ෂණය වෙනස මගින් මත්‍යිනු ලබන නිෂ්පාදක මිල උද්ධමනය පහළ යැමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්වුම් කරන ලද අතර එය කාමිකර්මාන්ත උප අංශයේ නිෂ්පාදක මිලෙහි පෙන්වුම් කළ උද්ධමන ප්‍රවණතාවට බොහෝ දුරට අනුකූල විය.

මිල ගණන් මත රාජ්‍ය මුළු ප්‍රතිපත්තිවල බලපෑම

- සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී රාජ්‍ය මුළු ප්‍රතිපත්ති කිහිපයක සාපුරු බලපෑම පොදු මිල මට්ටම මත දක්නට ලැබුණි. ශිෂ්ට ලෙස ඉහළ ගිය දේශීය මිල ගණන් පාලනය කිරීමට සහල් සහ පොල් මද ආනයනය කිරීමට රජය ගත් තීරණය මිල පාලනයට ඉතා හිතකර විය. එමෙන්ම අර්ථාපල් හා ලොකු එැණු වැනි සමහර ආනයනික හාණ්ඩ මත පනවා තිබු විශේෂ වෙළඳ හාණ්ඩ බද්ද අස්වනු නොමැති කාලයේ දී වැඩි කිරීම හේතුවෙන්, එම හාණ්ඩවල මිල ගණන් තවදුරටත් වැඩිවිය. 2018 මැයි 11 වන දින සිට බලපෑවැන්වෙන ලෙස නිෂ්පාදන පිරිවැය පිළිබඳ වන ඉන්ධන මිල සුනුයක් හඳුන්වා දුන් අතර, උද්ධමන බලපෑම අඩු වශයෙන් බලපවත්නා කාලයේ දී මෙම මිල සුනුය හඳුන්වාදීම වඩාත් කාලෝචිත තීරණයක් විය.

4.3 රුප සටහන

ව්‍යුහාරික අංශයේ උද්ධමන අපේක්ෂා

උද්ධමන අපේක්ෂා

- 2018 ජනවාරි මාසයේ සිට පහළ යන ප්‍රවණතාවක් පෙන්වුම් කළ ව්‍යාපාර අංශයේ උද්ධමන අපේක්ෂා, 2018 ජූලි මාසයේ දී ඉහළ ගියේය. මෙම වසරේ මුළු මාස තවය තුළ උද්ධමන අපේක්ෂා පෙන්වුම් කළ ප්‍රවණතාව, නිල මිල දරුකක මගින් පෙන්වුම් කළ උද්ධමන ප්‍රවණතා සමග මනාව ගැලපුණි. මැයි කාලයේ ඉන්ධන මිලෙහි සිදු වූ වැඩිවිම හා දේශීය ව්‍යාපාර මුදලේ විදේශීය අය අවප්‍රමාණය වීම යන හේතු නිසා ව්‍යාපාර අංශයේ උද්ධමන අපේක්ෂාවල ඉහළ යැමක් පෙන්වුම් කරන ලදී. ව්‍යාපාර අංශයේ අපේක්ෂාවලට වඩා ස්වභාවයෙන්ම ඉහළ මට්ටමක පවතින කුවුම්හ අංශයේ උද්ධමන අපේක්ෂා 2018 මැයි සිට අගෝස්තු දක්වා අඛණ්ඩව පහළ ගිය අතර, නැවතන් 2018 සැප්තැම්බර මාසයේ දී ඉහළ ගියේය. දේශීය සැපුයුම් අංශයේ සිදු වූ අභාලවීම් සහ ඉන්ධන මිල වැඩිවිම යන හේතු කුවුම්හ අංශයේ උද්ධමන අපේක්ෂාවල වැඩිවිමට බලපාන ප්‍රධාන හේතු ලෙස දක්වා තිබුණි.

වැටුප්

- අන්තර් දීමනාව මූලික වැටුපට කොටස් වශයෙන් අන්තරුහණය කිරීම හේතුවෙන්, රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් ප්‍රමාණ දරුකකය (2012=100) මගින් මනිනු ලබන රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයන්ගේ නාමික වැටුප් 2018 පළමු මාස අට තුළ දී සියයට 0.1 කින් සුළු වශයෙන් ඉහළ ගියේය. කොටස් වූවද, එම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයන්ගේ මැල, වැටුප්වල සියයට 2.7 ක අඩවිමත් දක්නට ලැබුණි. මේ අතර, 2018 අගෝස්තු මස 20 දින රාජ්‍ය

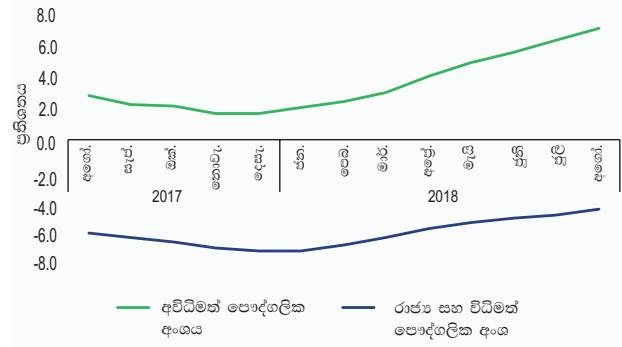
අංශයෙහි වැටුප් විෂමතා විසඳීම සඳහා සාමාජිකයන් 15 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත විශේෂ වැටුප් කොමිසමක් පත් කරන ලදී.

- පහි පාලක සහ විසින් වැටුප් පාලනය කරනු ලබන සේවකයන්ගේ අවම වැටුප් ප්‍රමාණ දරුකකය (1978 දෙසැම්බර්=100) මගින් මනිනු ලබන විධිමත් පොදුගලික අංශයේ සේවකයන්ගේ නාමික වැටුප්, 2018 පළමු මාස අට තුළ දී සියයට 0.1 කින් සුළු වශයෙන් ඉහළ ගියේය. මුද්‍රණ, රෙදිපිළි නිෂ්පාදන, ටයර් සහ රියුබ් නිෂ්පාදනය සහ ඇගලුම් නිෂ්පාදනය යන කර්මාන්තවල, 2018 අගෝස්තු මාසයේ සිදු වූ අවම වැටුප් වර්ධනය මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී නාමික වැටුප් ප්‍රමාණ දරුකයයෙහි ප්‍රතිශක්ත වර්ධනය ඉතා අවම මට්ටමක පැවතීම හේතුවෙන්, විධිමත් පොදුගලික අංශයේ සේවකයන්ගේ මැල වැටුප් සියයට 4.4 කින් පහළ ගියේය.
- අවිධිමත් පොදුගලික අංශයේ වැටුප් ප්‍රමාණ දරුකකය (2012=100) මගින් මනිනු ලබන අවිධිමත් පොදුගලික අංශයේ සේවකයන්ගේ නාමික වැටුප් 2018 පළමු මාස අට තුළ දී සියයට 13.3 ක සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්වුම් කරන ලදී. අවිධිමත් පොදුගලික අංශයෙහි වැටුප් බොහෝ විට ගුම ඉල්ලුම් සහ සැපුයුම් තත්ත්ව මත පදනම් වීම මේ සඳහා හේතු විය. මේ අතර, 2018 පළමු මාස අට තුළ දී අවිධිමත් පොදුගලික අංශයේ සේවකයන්ගේ මැල වැටුප් දී සියයට 10.0 කින් ඉහළ ගියේය. සලකා බලන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී පෙදරේරු සහ ව්‍යු කාර්මික වෘත්තීන්හි ගුම ඉල්ලුම ඉහළ යැම හේතුවෙන් එම වෘත්තීන්හි වැටුප්වල ඉහළ යැමක් දක්නට ලැබුණි.

4

4.4 රුප සටහන

මුර්ත වැටුප් ප්‍රමාණ දරුකවල වාර්ෂික සාමාන්‍ය වෙනස්වීම

ශ්‍රී ලංකා මහ බංකුව සේවා වියුතුක්තිය

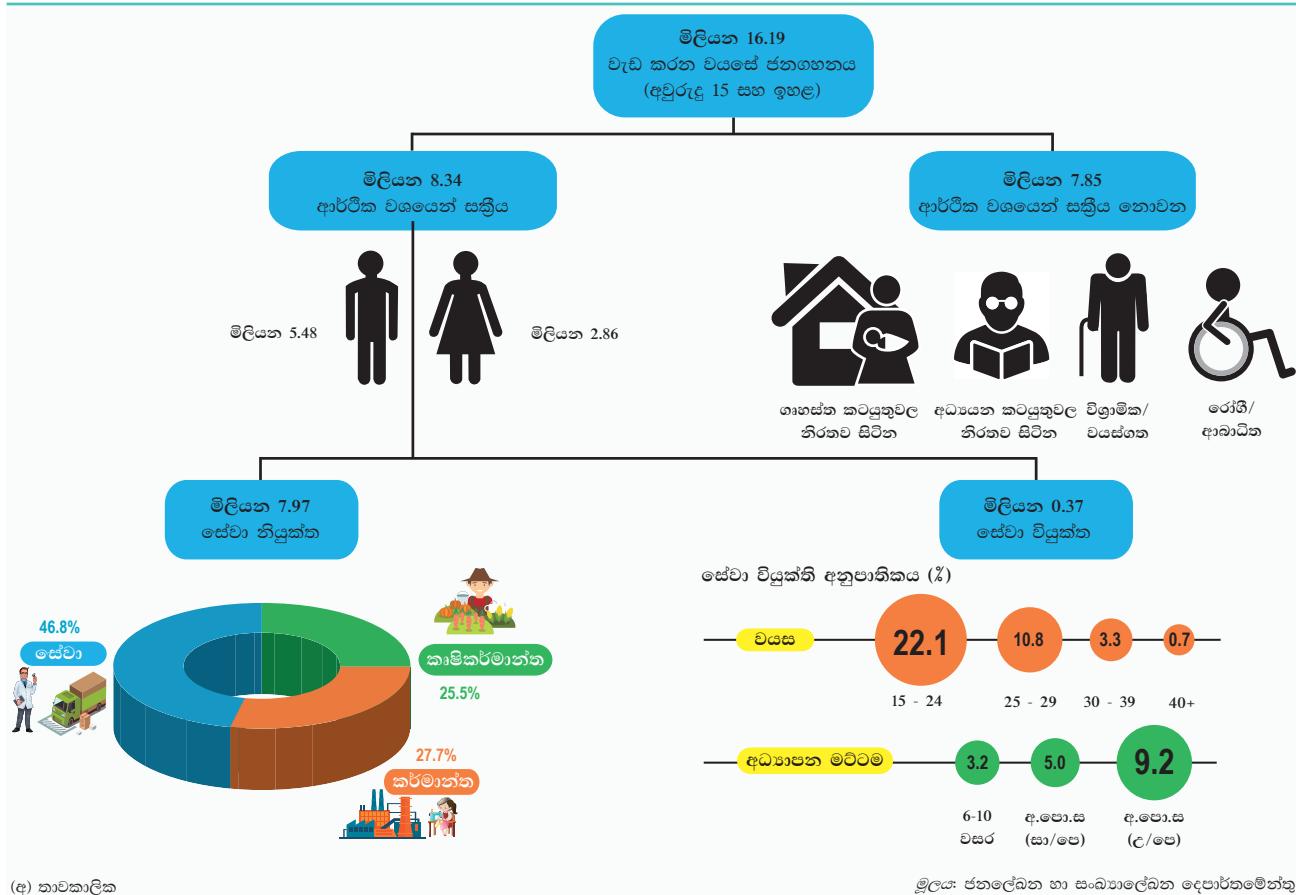
- ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති දත්ත අනුව, 2018 වසරේ පළමු හාගය කුළ වැඩ කරන වයසේ ජනගහනය² ඉහළ ගිය ද, ගුම වෙළඳපොළ කුළ අඛණ්ඩව පවතින ව්‍යුහාත්මක ගැටලු හේතුවෙන් ගුම බලකාය වෙත වැඩ කරන වයසේ ජනගහනයේ එලඟයේ ආයතන්වය විභාව මට්ටමට වඩා පහළින් පැවතුණි. සලකා බලනු ලබන කාලපරිච්ඡේදය කුළ දී ගුම බලකා සහභාගින්ව අනුපාතිකය සියයට 51.5 දක්වා අඩු වී ඇති අතර 2017 වසර කුළ දී යහපත් ප්‍රවණතාවක් පෙන්වූ ස්ත්‍රී ගුම බලකා සහභාගින්ව අනුපාතිකය සියයට 33.0 දක්වා පහළ වැටුණි. මේ අතර, සමස්ත සේවා වියුතුක්තිය සියයට 4.5 ක් දක්වා

2 වයස අවුරුදු 15 සහ රට වැඩ ආර්ථික වශයෙන් ස්ත්‍රී ජනගහනය (ගුම බලකාය) සහ ආර්ථික වශයෙන් අනුශාසන යන දේශීරිසෙන්ම වැඩ කරන වයසේ ජනගහනය සමන්විත වේ.

වර්ධනය විය. ගුම්කයන් සඳහා කැපී පෙනෙන ඉහළ ඉල්ලමක් පැවතිය ද, තරුණයින්, ඉහළ අධ්‍යාපන සුදුසුකම් ඇති පුද්ගලයින් හා කාන්තාවන් අතර සේවා වියුතුක්තිය, ප්‍රගතියක සළකුණ නොපෙන්වම් දිගින් දිගටම ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. ශිෂ්‍යයෙන් වෙනස් වන රැකියා වෙළඳපොළහි අවශ්‍යතාවන්ට ගැලපෙන පරිදි මානව ප්‍රාග්ධනය සංවර්ධනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය වෙනස් නොවීමේ ප්‍රතිඵ්‍යුතුක් ලෙස, ගුමය සඳහා වන ඉල්ලුම හා ගුම සැපයුම අතර පරතරයක් පවතින බව සේවායේකයේ දිගින් දිගටම අවධාරණය කරන ලදී. මැත කාලීනව දක්නට ලැබුණු ගුම බලකාය හා සම්බන්ධ දරුණුවල එකිනෙකට නොගැළපෙන විවෘතව හේතු ලෙස මැත කාලයේදී ඇති වූ අහිතකර කාලගුණික තත්ත්ව හේතුවෙන් බලපෑමට ලක් වූ පුළුල් අවිධිමත් අංශය සහ රැකියා කෙටිකාලීන වීම, ඉහළ ගුම පිරිවැටුම සහ ස්වේච්ඡා රැකියා වියුතුක්තිය වැනි ගුම වෙළඳපොළහි තුනක ප්‍රවණතා හැඳින්විය හැකිය.

4

ශ්‍රී ලංකා මහ බංකුව සේවා වියුතුක්තිය සියලුම හාගය (අ)

4.1 සංඛ්‍යා සටහන
ශ්‍රම බලකාය, සේවා නිපුණතිය සහ සේවා විපුළුතිය (ඥ)

අයිතමය	2017		2018	
	පළමු හායය	වාර්ෂික	පළමු හායය	ප්‍රත්තිතන (වාර්ෂික)
කුවුම් ජනගහනය, '000 (වයස අවුරුදු 15 සහ ඉහළ)	15,749	15,844	16,191	16,088
ශ්‍රම බලකාය, '000	8,551	8,567	8,343	8,736
සේවා නිපුණති, '000	8,184	8,208	7,966	8,343
සේවා විපුණති, '000	367	359	377	393
ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතිකය (කුවුම් ජනගහනයේ ප්‍රමාණයක් ලෙස)	54.3	54.1	51.5	54.3
සේවා විපුණති අනුපාතිකය (ශ්‍රම බලකායේ ප්‍රමාණයක් ලෙස)	4.3	4.2	4.5	4.5
(අ) කාවකාලික				

මූලයෙන්: ජනගහන හා සංඛ්‍යා මෘදුකාංග දෙපාර්තමේන්තුව
මිල, වැටුප්, සේවා විපුණතිය

ශ්‍රම බලකාය

- 2017 වසරේ පළමු හායයට සාපේශ්‍රව 2018 වසරේ පළමු හායය තුළ දී, වැඩි කරන වයසේ කුවුම් ජනගහනය සියයට 2.8 කින් ඉහළ හිය අතර ගුම බලකාය මිලියන 8.551 සිට 8.343 දක්වා සියයට 2.4 කින් පහළ හියේය. වයස අවුරුදු 15 සහ රට වැඩි සේවා නිපුණති හෝ සේවා විපුණති ආර්ථික වගයෙන් සක්‍රීය ජනගහනය ගුම බලකායට අයත් වේ. ගුම බලකායේ පහළ යැම විශේෂයෙන්ම ග්‍රාමීය කේෂ්වයේ කාන්තාවත් අතර කැපී පෙනෙන ලෙස දක්නට ලැබුණි. මේ අතර වැඩි කරන වයසේ කුවුම් ජනගහනයේ කොටසක් වන ආර්ථික වගයෙන් සක්‍රීය තොවන ජනගහනය, 2017 වසරේ පළමු හායයට සාපේශ්‍රව 2018 පළමු හායය තුළ දී සියයට 9.0 කින් ඉහළ හියේය. මෙය ප්‍රධාන වගයෙන් හේතු වූයේ වග කත්ත කිහිපයක් පුරාවට පැවති අභිතකර කාලගුණික තත්ත්වය වන අතර පළමුව කාමිකාර්මික අංශයට බලපෑ මෙම අභිතකර තත්ත්වය පසුකාලීනව කාම්මික හා සේවා අංශ දක්වා ද ව්‍යාප්ත විය. තවද, 2017 සහ 2018 වසරවල් තුළ දී, නියමු ව්‍යාපාතියක් ලෙස, “13 වසරක සහතික කළ අධ්‍යාපනය” වැඩසටහන කියාත්මක වීමත් සමග අධ්‍යාපන කටයුතුවල නිරත වන ප්‍රමාණය ඉහළ යැම, තරුණයින් අතර දක්නට ලැබුණු ආර්ථික අක්‍රීය හාවයට හේතුවක් වූ බවට සැලකිය හැකිය.
- ගුම බලකාය සහ වැඩි කරන වයසේ ජනගහනය අතර අනුපාතය හෙවත් ගුම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතිකය 2017 වසරේ අනුරුද කාලපරිච්ඡේද තුළ වාර්තා කළ සියයට 54.3 සිට 2018 පළමු

4

කාලපරිච්ඡේද තුළ දී සියයට 51.5 දක්වා පහළ හිය අතර මේ සඳහා ගුම බලකායේ අඩුවීම සහ වැඩිකරන වයසේ ජනගහනයේ වැඩිවීම හේතු විය. එමෙන්ම ස්ථී සහ පුරුෂ යන පාර්ශ්ව දෙකෙහිම ගුම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතිකයන්ගේ පහළ යැම ද මෙම ප්‍රවන්තාව සඳහා හේතු විය. 2018 පළමු හායය තුළ පුරුෂ ගුම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතිකය සියයට 73.0 ක් ද ස්ථී ගුම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතිකය සියයට 33.0 ක් ලෙස ද වාර්තා විය. ආර්ථිකය තුළ ස්ථීන්ගේ සක්‍රීය දායකත්වය, තවදුරටත් විභාව මට්ටමට වඩා පහළ අයක පවතින හෙයින් ස්ථී ගුම බලකාය ඉහළ නැංවීම ආර්ථිකය තුළ පවතින තියුණු ගුම හිගය සඳහා තිරසාර විසඳුමක් ලෙස සැලකිය හැකිය. මෙමගින් ජනතාවගේ ජ්‍යෙන මට්ටම වඩා වර්ධනය වන පරිදි කුවුම් ආදායම ඉහළ නැංවීමට හා අපේක්ෂිත ආර්ථික වර්ධන වේගය උගා කර ගැනීමට පහසුකම් සැලසේ.

සේවා නිපුණතිය

- ආර්ථිකය තුළ සපුරාලන ලද ගුම ඉල්ලුම පෙන්නුම කරන සේවා නිපුණතිය, 2017 පළමු හායයට සාපේශ්‍රව 2018 පළමු හායයේ දී මිලියන 8.184 සිට මිලියන 7.966 දක්වා සියයට 2.7 කින් පහළ හියේය. අංග අනුව සේවා නිපුණතිය සැලකීමේ දී මුළු සේවා නිපුණතියන් සියයට 46.8 කට දායක වන සේවා අංශය, රක්ෂා වැඩි වගයෙන්ම උත්පාදනය කරන අංශය විය. 2018 වසරේ පළමු හායය තුළ දී කාමිකාර්මික සහ කාම්මික අංග මුළු සේවා නිපුණතියේ පිළිවෙළින් සියයට 25.5 සහ සියයට

4

27.7 කට දායක විය. රැකියාවල නියුත්ත සංඛ්‍යාවේ නිරීක්ෂිත පහළ යැමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ මැත කාලීනව ඇති වූ අභිතකර කාලගුණ විපර්යාස වේ. කාමිකාර්මික අංශය එම තත්ත්වවල බලපෑමට සාපුරුවම ලක්වීමේ ප්‍රථිඵලයක් ලෙස එම අංශයේ සේවා නියුත්තිය 2017 පළමු භාගයට සාපේක්ෂව 2018 පළමු භාගයේ දී සියයට 6.2 කින් පහළ ගියේය. කාලගුණ විපර්යාසවල අභිතකර බලපෑම අනෙකුත් අංශ, විශේෂයෙන් කාමිකාර්මික යෙදුවුම් මත යැපෙන හෝ කාමිකර්මාන්තය සමඟ සාපුරුවම සම්බන්ධ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් වෙත ද ව්‍යාප්ත විය.

- සේවා නියුත්ත ස්වභාවය සැලකීමේදී, 2018 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී රාජ්‍ය අංශය හැර අනෙකුත් සියලු අංශවල සේවා නියුත්තිය පහළ ගියේය. පෙර වසරේ පළමු භාගය හා සැසදීමේදී 2018 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී රාජ්‍ය අංශයේ සේවා නියුත්තිය 9,590 කින් ඉහළ ගියේය. කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ දත්ත අනුව 2018 වසරේ පළමු භාගය අවසානයේ රාජ්‍ය අංශයේ මුළු සේවක සංඛ්‍යාව 1,370,885 ක් විය. අමාත්‍යතානය, දෙපාර්තමේන්තු, විශේෂ වියදම් ඒකක සහ රාජ්‍ය ව්‍යවසාය ආයතන, රාජ්‍ය අංශයේ ආයතන ලෙස සැලකේ.

සේවා වියුත්තිය

- 2018 වසරේ පළමු භාගයේ දී පෙර වසරේ අනුරුප කාලපරිවිශේදයට සාපේක්ෂව සේවා වියුත්ති අනුපාතිකය සියයට 4.3 සිට සියයට 4.5 දක්වා ඉහළ ගියේය. මුළු සේවා වියුත්ත ජනගහනය පෙර වසරේ අනුරුප කාලපරිවිශේදය තුළ වාර්තා වූ 366,734 ට සාපේක්ෂව, සලකා බලනු ලබන කාලපරිවිශේදය තුළ දී 376,984 ක් ලෙස ඇස්සමේන්තුගත කෙරිණි. පුරුෂ සේවා වියුත්තිය සියයට 2.9 සිට සියයට 3.0 දක්වා සුළු වශයෙන් ද ස්ත්‍රී සේවා වියුත්තිය සියයට 6.8 සිට සියයට 7.4 දක්වා ද ඉහළ ගියේය. මෙමගින් නිරුපණය වන්නේ සමස්ත සේවා නියුත්තියේ පහළ යැම පුරුෂ ගුම බලකායට වඩා ස්ත්‍රී ගුම බලකායට වැඩි වශයෙන් සංවේදනය වන බවයි. මෙම ප්‍රවත්තතා මගින් දිගින් දිගටම අවධාරණය කර සිටිනුයේ ගුම වෙළඳපොල තුළ ස්ත්‍රී - පුරුෂ භාවය පදනම් කරගත් විෂමනාව ප්‍රමුඛව පවතින බවත්, ආර්ථිකය තුළ සිදුවන වෙතස්කම්වලට ස්ත්‍රී ගුම බලකාය වඩා වැඩි වශයෙන් අනාවරණය වන බව හා සංවේදී වන බවත් ය.

- වයස අවුරුදු 40ට අඩු සියලු වයස් කාණ්ඩ සැලකු විට සේවා වියුත්ති අනුපාතිකය 2018 වසරේ පළමු භාගය තුළ ඉහළ ගාස් ඇතු. තරුණයන්ගේ සේවා වියුත්තිය අඛණ්ඩව සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ මට්ටමක පැවති අතර 2018 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී එය සියයට 22.1 ක් විය. අනෙක් අතට, අවුරුදු 30-39 සහ අවුරුදු 40 හා රේට ඉහළ වයස් කාණ්ඩ පිළිවෙළින් සියයට 3.3 හා සියයට 0.7 ක් ලෙස සාපේක්ෂව පහළ සේවා වියුත්ති අනුපාතික වාර්තා කළේය. 2018 වසරේ පළමු භාගය තුළ, අවුරුදු 40 හා රේට ඉහළ වයස් කාණ්ඩයේ සේවා වියුත්තිය රේට පෙර වසරේ පළමු භාගය තුළ වාර්තා කළ අගයට වඩා අඩු මට්ටමක පැවතුණි. මෙයට ප්‍රධාන හේතු ලෙස මෙම වයස් කාණ්ඩවල රැකියා අඛේක්ෂකයන්ගේ ඉහළ නියුණුතා හා පළපුරුදේද හේතු විය. තරුණයන් අතර දක්නට ලැබෙන සාපේක්ෂව ඉහළ සේවා වියුත්තිය තුළින් වඩාත් එලඟයී මානව සම්පත ප්‍රමාණවන් ලෙස ප්‍රයෝගනයට ගෙන නොමැති බව පෙන්තුම් කරයි. අනෙක් අතට, මෙමගින් ඉහළ වයස් කාණ්ඩවල පුද්ගලයන් මත ආර්ථික වශයෙන් අතිරේක බරක් පැටවෙන අතර, මෙම පුද්ගලයන් හට විශාල යන වයසෙන් පසුව ද අඛණ්ඩව රැකියාවල නිරතවීමේ අවශ්‍යතාවයක් ඇතිවේ. බොහෝ විට ඔවුන්ට උග්‍ර සේවා නියුත්ති තත්ත්වයන්ට මුහුණ පැමුව ද සිදුවනු ඇතු. මෙමගින් වයස්ගත පුද්ගලයන්ගේ පිවා තත්ත්වය පහළ වැට්මක් සිදුවිය හැකි අතර එමගින් බරපතල සාමාජිකය ගැටු නිර්මාණය වීම ද සිදුවිය හැකිය.
- අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව සලකා බැලීමේදී, ඉහළ අධ්‍යාපනික සුදුසුකම් ලද කාණ්ඩයෙන් ඉහළම සේවා වියුත්ති අනුපාතිකය වාර්තා විය. මේ අනුව, අ.පො.ස. (උසස් පෙළු) සහ රේට ඉහළ අධ්‍යාපනික සුදුසුකම් ලද කාණ්ඩයේ සේවා වියුත්ති අනුපාතිකය පසුගිය වසරේ පළමු භාගය තුළ වාර්තා වූ සියයට 8.0 ට සාපේක්ෂව 2018 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී සියයට 9.2 ක් ලෙස වාර්තා විය. ඉහළ අධ්‍යාපන සුදුසුකම් සහිත පුද්ගලයන්ගේ සේවා වියුත්ති අනුපාතිකය ඉහළ අගයක් ගැනීමට ප්‍රධාන හේතුව ලෙස ගුම වෙළඳපොල තුළ පවතින කුසලතාවල නොගැලීමි හැඳින්විය හැකිය. අධ්‍යාපන සුදුසුකම් සහිත තරුණ කාණ්ඩය තුළ පවත්නා ඉහළ සේවා

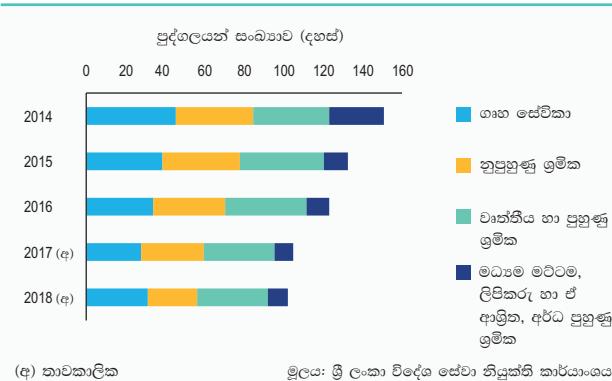
වියක්තිය, උග්‍ර සේවා නිපුණතියට මගපාදන අතර එමගින් අඩු වැටුප්/වරප්පාද හා රැකියා අතාප්තිකරණවය වැනි තත්ත්ව ඇති විය හැකිය.

විදේශ සේවා නිපුණතිය

- විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යන කාන්තාවන් සංඛ්‍යාව ඉහළ ගිය ද 2018 පළමු හාගයේ දී විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යැමි සමස්තයක් ලෙස සියයට 2.4 කින් පහළ ගියේය. තුපුහුණු ගුම්කියන් විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යැමි අවම කිරීමට රජයෙන් ගත් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාමාර්ග, විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යැම්වල මැත්ත කාලීනව දක්නට ලැබුණු සමස්ත පහළ යැමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය හැකිය. තවද, මෙම පහළ යැම සඳහා මැද පෙරදිග රටවල් වැනි සංකුමණික ගුම්කියන්ගේ ප්‍රධාන ගමනාන්තවල සංකුමණික ගුම්කිය සීමා කිරීම සඳහා ගනු ලැබූ ජාතික ප්‍රතිපත්ති සහ දේශීය ආර්ථිකය තුළ නැගී එන අංශවල ඇති ගුම හිගය හේතුවෙන් දේශීය ගුම වෙළඳපොල තුළින් පැන නැගී ඇති ඉහළ ගිය ගුම ඉල්ලුම අයක විය. 2018 පළමු හාගයේ දී පුරුෂ හා කාන්තා විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යැමි සමස්ත විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යැමි වලින් පිළිවෙළින් සියයට 62.0 ක් සහ සියයට 38.0 ක් ලෙස වාර්තා විය. 2017 වසරේ අනුරුප කාලපරිච්ඡේදය හා සාපේක්ෂව බලන කළ, 2018 වසරේ පළමු හාගයේ දී පුරුෂ විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යැමි සියයට 8.3 කින් පහළ ගිය අතර, කාන්තා විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යැමි සියයට 8.8 කින් ඉහළ ගියේය. කාන්තා විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යැමි සංඛ්‍යාව 2017 පළමු කාර්තුවේ සිට පෙන්නුම් කළ ඉහළ යැමේ නැඹුරුව අඛණ්ඩව පැවතුණි.

4.6 රුප සටහන

කුසලතා මට්ටම අනුව විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යැමි (වසරේ පළමු හාගය තුළ)

- 2018 පළමු හාගයේ දී විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යන්නාන්ගෙන් සියයට 55 ක් තුපුහුණු ගුම්කියන් සහ ගාහ සේවිකාවන් විසින් නියෝගනය කළේය. පෙර වසරේ අනුරුප කාලපරිච්ඡේදය හා සැසදීමේ දී 2018 වසරේ පළමු හාගයේ දී වැන්තිය, මධ්‍යම මට්ටමේ, ලිපිකරු හා එම් ආර්ථික සහ ගාහ සේවිකා කාණ්ඩ යටතේ රැකියා සඳහා පිටත්ව යැමි ඉහළ ගිය ද, පුහුණු ගුම්කි, අර්ධ පුහුණු ගුම්කි සහ තුපුහුණු ගුම්කි කාණ්ඩ යටතේ රැකියා සඳහා පිටත්ව යැමි පහළ යැමක් පෙන්නුම් කළේය. 2018 පළමු හාගය තුළ දී, කාන්තා සංකුමණික ගුම්කියන්ගෙන් සියයට 79 ක් වැනි සැලකිය යුතු ප්‍රතිගෙයක් ගාහ සේවිකා රැකියා සඳහා පිටත්ව ගොස් ඇත. පෙර වසරේ පළමු හාගය හා සැසදීමේදී 2018 පළමු හාගයේ දී, ගාහ සේවිකා කාණ්ඩ යටතේ පිටත්ව යැමි 31,062 දක්වා සියයට 11 කින් ඉහළ ගියේය. මෙමගින් ආරක්ෂිත සහ පුහුණු සංකුමණයක් සහතික කිරීම සඳහා ක්‍රියාත්මක කළ ප්‍රතිපත්තිවල දිගු කාලීන එලඟයිකාව ඇගයීමේ අවශ්‍යතාව ද පිළාවැතු වේ. විදේශගත සේවකයන්ගේ ප්‍රෝෂණ මත ආර්ථිකය සැලකිය යුතු ලෙස රඳු පවතින බැවින් අනාගතයේදී විදේශ ප්‍රෝෂණ රට තුළට ගළා ඒමෙහි තිරසාර වර්ධනයක් සහතික කිරීම සඳහා වඩා ඉහළ තිපුණුනා කාණ්ඩ යටතේ විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යැමි දීරිමත් කිරීම සඳහා වන ප්‍රතිපත්ති තවදුරටත් ගක්මිමත් කිරීම අවශ්‍ය වේ. 2018 වසරේ පළමු හාගයේ දී වැන්තිය හා මධ්‍යම මට්ටම යන කාණ්ඩ, සමස්ත පිටත්ව යැමි සංඛ්‍යාවෙන් සියයට 7 කට පමණ අයක විය.

කම්කරු සංඛ්‍යාව

- රට තුළ ආර්ථික හා සාමාජිකය කටයුතුවලට දැඩි බාධා ඇති කරමින් රාජ්‍ය අංශය තුළ වැඩි වර්ෂන ගණනාවක් ක්‍රියාත්මක විය. මාධ්‍ය වාර්තාවලට අනුව, සාමාන්‍ය ජන ජීවිතයට, ආර්ථික හා සාමාජිකය ක්‍රියාකාරකම්වලට සැලකිය යුතු ලෙස බාධා ඇති කරමින් 2018 මූල් මාස 8 තුළ දී රාජ්‍ය අංශයේ සේවාවය, අධ්‍යාපන, තැපැල් සහ ප්‍රවාහන අංශවල වැඩි වර්ෂන 7 ක් ක්‍රියාත්මක වී තිබේ. කෙසේ වෙතත් කම්කරු දෙපාර්තමේන්තුවේ දත්ත අනුව, පොදුගැලික අංශය තුළ, වැඩි වර්ෂන සංඛ්‍යාව, එම සඳහා සම්බන්ධ වූ සේවක සංඛ්‍යාව සහ වැඩි වර්ෂන ජීවිතයෙන් අහිමි වූ මිනිස් දින ගණන අඩුවීමක් වාර්තා කර තිබේ. 2017 වසරේ පළමු හාගයේ දී 33,353 ක් ලෙස වාර්තා වූ පොදුගැලික අංශයේ වැඩි

වර්ෂන නිසා අහිමි වූ මිනිස් දින ගණන 2018 පළමු භාගයේ දී 18,840 දක්වා සියයට 43 කින් පහළ ගියේය. මෙයට ප්‍රධාන වගයෙන් හේතු වුයේ වැවැලි කර්මාන්ත තොවන අනෙකුත් අංශ තුළ දක්නට ලැබුණු වැඩ වර්ෂන හේතුවෙන් අහිමි වූ මිනිස් දින ගණනේ පහළ යැමයි. පෙර වසරේ අනුරුප කාලපරිවිශේදය තුළ දී වැඩ වර්ෂනවලට සහභාගි වූ 6,855 ක් වූ සේවක සංඛ්‍යාව, 2018 පළමු භාගය තුළ දී 3,573 ක් දක්වා පහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, අදාළ කාලය තුළ දී වැවැලි කර්මාන්ත අංශයේ කමිකරු සබඳතාවල යම් පිරිහිමක් දක්නට ලැබුණි. මෙම කාලපරිවිශේදය තුළ එම අංශයේ සේවකයන් 1,177 ක් සම්බන්ධ වෙතින් ක්‍රියාත්මක වූ වැඩ වර්ෂන 9 ක් හේතුවෙන් මිනිස් දින 8,879 ක් අහිමි විය. එසේ අහිමි වූ මිනිස් දින ගණන 2017 පළමු භාගය හා සැසදීමේදී 2.5 ගුණයක වැඩිවීමිකි.

- රට තුළ ක්‍රියාත්මක වන දැඩි සහ නමුෂයිලි බවින් අඩු කමිකරු නීති හේතුවෙන් පැන නැගී ඇති ගුම වෙළඳපාලේ දිරෝස කාලීන ගැටුණුවලට විසඳුම් ලබා දීම සඳහා කමිකරු සහ වෘත්තිය සම්ති සබඳතා අමාත්‍යාංශය විසින් ක්‍රියාත්මක ගණනාවක්ම 2018 පළමු භාගය තුළ දී ගෙන තිබුණි. පොදුගලික අංශයේ රැකියා සම්බන්ධ නියමයන් සහ කොන්දේසිවලට අදාළ කමිකරු නීතිවල පවතින අක්‍රමිකතා සහ විෂමතාවලට විසඳුමක් වගයෙන්, 'කේවල කමිකරු නීතියක් (Single Employment Law)' හුජත්වා දීමට කැඳිනව් අනුමතිය ලබා දී ඇතේ. අසමානතා වලින් තොර පුරුණ සහ එලඹයි සේවා තියුණුක් සහතික කිරීම, වැඩිහිම තුළ ලිංගික හිංසනය වැළැක්වීම සහ නමුෂයිලි සේවා කාලයන් සඳහා කටයුතු සැලසීම සඳහා අදාළ විධි විධාන, යෝජිත කමිකරු නීතිවලට ඇතුළත් කිරීමට නියමිතව පවතී. දරු උපත් වලින් පසුව කාන්තාවන් නැවත ගුම බලකායට එකතු වීම ගෙදරයමන් කරනු පිණිස පුද්ගලික අංශයේ සේවයේ තියුණු කාන්තාවන්ට, දරු උපත් සංඛ්‍යාව පිළිබඳ සීමාවක් තොමැතිව මාතා ප්‍රතිලාභ ප්‍රඛනය කිරීම සඳහා 1939 අංක 32 දරණ මාතා ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ ආයු පනතට සහ 1954 අංක 19 දරණ කඩසාප්පු සහ කාර්යාල පනතට සංශෝධන ඉදිරිපත් කර තිබේ. අන්තර්ජාතික වෙළඳපාල ඉලක්ක කොට, සඳහාර සම්පන්න ලෙස (Ethical) භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය හා අපනයනය සිදුකරන රටක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව ස්ථාපිත කිරීම අරමුණු කරගෙන, බලහත්කාරයෙන් ගුමය ලබා ගැනීම වැළැක්වීම සඳහා 'අනතුරුදායක රැකියා

ලැයිස්තුව' සංශෝධනය කිරීමට පියවර ගැනුණි. තවද එලඹයිනාව වර්ධනය වන අයුරින්, සාකච්ඡා මගින් වැඩ බිම් තුළ මත්ත්වන අරුබුද අවම කිරීම හරහා කාර්මික සාමය වඩා වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් කමිකරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 'සමාජ කතිකාවත' නමින් වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා මැතකාලීන ආර්ථික ප්‍රවණතාව

- වැඩ කරන දී පැයකට එකතු කළ අය වගයෙන් (2010 මිල මත පදනම්ව) මතිනු ලබන ගුම එලඹයිනාව, 2017 වසරේ පළමු කාර්තුවේ වාර්තා වූ රුපියල් 445.28 ට සාපේක්ෂව 2018 වසරේ පළමු කාර්තුවේ දී රුපියල් 472.14 දක්වා සියයට 6.0 කින් ඉහළ ගියේය. 2017 වසරේ අනුරුප කාලපරිවිශේදය හා සාපේක්ෂව බලන කළ අංශ තුනෙහිම ගුම එලඹයිනාවෙහි දනාත්මක වර්ධනයක් වාර්තා විය. වැඩ කළ පැයකට රුපියල් 566.05 ක් වන ඉහළතම එලඹයිනාවය වාර්තා කළ සේවා අංශය තුළින්, ගුම සම්පතෙහි වඩාත් ඉහළම කාර්යක්ෂම හාවිතාව පිළිබු වූ අතර කර්මාන්ත අංශය එම සම්පූර්ණ අයක් වන වැඩ කළ පැයකට රුපියල් 556.29 ක් එලඹයිනා මට්ටමක් වාර්තා කළේය. පෙර වසරේ අනුරුප කාලපරිවිශේදය හා සාපේක්ෂව බලන කළ, 2018 වසරේ පළමු කාර්තුවේ සමස්ත ගුම එලඹයිනාවේ වූ වැඩි දියුණුව සඳහා දළ එකතු කළ අගයෙහි වූ වර්ධනය සහ වැඩ කළ පැය ගෙනෙහි වූ පහළ යැම දායක විය. මැත කාලයේ දක්නට ලැබුණු ප්‍රවණතාව අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙනිමින්, කාමිකාර්මික අංශය 2018 පළමු කාර්තුවේ දී වැඩ කළ පැයකට රුපියල් 155.48 ක් වූ අවම එලඹයිනාව වාර්තා කළේය.

ආපේක්ෂාව වර්ධනය

මෙම

- උද්ධමනය, 2018 වසරේ ඉදිරි කාලපරිවිශේදය තුළ මැද තනි අයක පවතිනු ඇතැයි ආපේක්ෂා කෙරෙයි. මනාව පාලනය කෙරුණු උද්ධමන ආපේක්ෂා, ඉදිරි දැක්ම මත පදනම් වූ මුදල් කළමනාකරණය සහ සතුවුදායක දේශීය සැපයුම් තන්ත්ව, පොදු මිල මට්ටම අඩු මට්ටමක පැවතිමට දායක වේ යැයි ආපේක්ෂා කළ හැකිය. කෙසේ වුවද, මෙවැනි හිතකර ප්‍රවණතාවලට විරුද්ධ සාධක කිහිපයක් මගින් මිල

ගණන් ඉහළ යැම සඳහා යම් ප්‍රමාණයක පීඩනයක් එල්ල විය හැකිය. ආහාර නොවන කාණ්ඩයේ අයිතම වන ඉන්ධන, ගැස් සහ විදුලි ගාස්තුවල පරිපාලන මිල ගණන් ඉහළ දැමීමට ඇති හැකියාව සහ බොලරය ගක්තිමත් වීම හේතුවෙන් දේශීය මුදල් දුරවල වීම සහ පාරිභෝගික හාණ්ඩවල ජාත්‍යන්තර මිල ගණන් අඩුවීමේ ප්‍රචණ්ඩාව ප්‍රතිචර්චනය වීමේ හැකියාව හේතුවෙන් ආනයනික හාණ්ඩවල මිල විවෘත මගින් ඇතිකරනු ලබන උද්ධමන පීඩනය එවැනි සාධක වේ.

- එම්බල වැනි තිතර මිල උච්චාවචනය සිදුවන ආහාර අයිතමවල ඇතැම් කාලපරිච්ඡේ තුළ දී ඇති වූ අයික සැපයුම් හේතුවෙන් වෙළඳපාල තුළ ඉතා අඩු මිල ගණන් පැවති අතර එමගින් ගොවීන්ගේ ආභායම පහළ ගියේය. මෙම ගැටුව විසඳීමට රටෙහි එකම කාලපරිච්ඡේද තුළ දී සමාන වර්ගයේ හේතු විශාල ලෙස වග කිරීම සීමා කිරීම සඳහා අවධානය යොමු විය යුතුය. ඒ සඳහා, ගොවීන්ට අවශ්‍ය තිෂ්පාදනය පිළිබඳ උපදෙස් ලබාදීම්/මගපෙන්වීම සහ අලෙවිකරණ තොරතුරු ලබාදීමට උපායමාර්ගයක් වැඩියුතු කිරීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳ රජය සෞයා බැලිය යුතුය. එක් එක් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසයේ ස්ථානික කරන ලද උපකාරක සේවාවක් මගින් ගොවීන්ට අදාළ සහ කාලීන තොරතුරු ලබාදීමට, පවතින තොරතුරු සහ විශාල දත්ත විශ්ලේෂණ හාවිතා කරන තොරතුරු බෙහෙරිමේ කුමවේදයක් (Big Data Analytics) ස්ථාපනය කිරීම සිදු කළ හැකිය. තවද, වෙළඳපාල බාධා සහ වෙළඳපාල අතර මිල අසමානතා අවම කිරීමට පිටකොටුව සහ දූෂ්ඨල වැනි ආර්ථික මධ්‍යස්ථානවල සාධාරණ වෙළඳ ප්‍රතිපත්ති පරිවයන් ප්‍රචරණය කිරීම සිදු කළ යුතුය.

ශුම බලකාය සහ සේවා නියුත්කිය

- ඉම වෙළඳපාලෙහි අවශ්‍යතාවන්ට ගැලපෙන රැකියා අපේක්ෂකයන් බිහි කිරීමට නිසි පිළිගැනීමක් සහ ගුණාත්මක තත්ත්ව සහිත පොදුගැලික අධ්‍යාපන ආයතනවලට ඉඩ ලබාදිය යුතුය. ජාතික මට්ටමෙන් විශ්ව විද්‍යාවලට සියුන් බඳවා ගැනීමේද ඉදිරි කාලයේ දී ඉම ඉල්ලුමක් ඇතිකරන අං පිළිබඳව මනා අවධානයක් යොමු කිරීම වැදගත් වේ. ජනගහනය වයස්ගත වීමේ සංසිද්ධියක් ප්‍රතිනිෂ්පිත ප්‍රතිපත්ති පරිවයන් ප්‍රචරණය කිරීම අංග ඉලක්ක කර ගත හැකි අතර රජයේ ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන ඉලක්ක සපුරා ගැනීමේද ද මධ්‍යකාලීනව සහ දිගුකාලීනව ප්‍රයෝගනවත් විය හැකිය.

තවදුරටත් සමාජ ආර්ථික ගැටුව ඇති වීමට හේතුවිය හැකිය. කෙසේ වූව ද, ආර්ථිකයේ ඇතැම් අංශවලින් පොදුගැලික විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය ව්‍යාප්ත කිරීම සම්බන්ධයෙන් විරෝධතා ඇති විය හැකි අතර නොමිලේ අධ්‍යාපනය ලබාදෙන ජාතික විශ්ව විද්‍යාල පද්ධතියට ඇතුළත් විය නොහැකි දිශ්‍යයන්ට තාතියික අධ්‍යාපන ප්‍රවේශය ලබා දීම සඳහා මෙම විරෝධතා කළමනාකරණය කරගත යුතුය. මතා ප්‍රහුණුවක් සහිත ගුම් බලකායක් ගොවිනැගීමට ද මෙය දැයක විය හැකිය.

- උපයෝගී නොවූ ග්‍රාමීය ඉම සම්පත ප්‍රයෝගනයට ගනිමින් ඉම හිගය පිළිබඳ ගැටුව විසඳීම සඳහා වෘත්තීය ප්‍රහුණු ආයතන ප්‍රතිසංවිධාන කිරීම වැදගත් වේ. සැපයුම පදනම් කරගත් ප්‍රහුණු ආකෘති බිඳ දමින් ඉල්ලුම පදනම් කරගත් ප්‍රහුණු ආකෘති ප්‍රචරණය කිරීම සිදුකළ යුතු අතර ඒ වෙනුවෙන් පායමාලා නැවිකරණය සහ ප්‍රමිතිකරණය කිරීම සඳහා වෘත්තීය ප්‍රහුණු ආයතන පොදුගැලික අංශය සමග අත්වලේ බැඳෙගත යුතුය. පොදුගැලික අංශය සමග එළඟයීව සම්බන්ධ වීම සීමා කිරීමට හේතු වන දැඩි විධිවිධාන නම්පිලි කළ යුතු අතර එකම කාණ්ඩයේ ප්‍රහුණු ආයතන අතර සමායෝගනය ද ඉතා වැදගත් වේ. අනෙක් අනට, මූල්‍ය ජනගහනයෙන් සියයට 80 ක් පමණ වන ග්‍රාමීය ජනගහනය, ඉම සම්පත උපයෝගනයෙහි ලා විශාල වශයෙන් පාදක වේ. එළඟයී සන්නීවේදන කුමෝපායන්, රැකියා අවස්ථා පිළිබඳ ගෙයින් ගෙට දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ රැකියාවේ නියුතව ප්‍රහුණු වීමේ අවස්ථා මගින් වෘත්තීය ප්‍රහුණු ආයතන ග්‍රාමීය ප්‍රජාවට සම්පූර්ණ කිරීම තුළින් ඔවුන්ගේ, විශ්වයෙන්ම තරුණ තරුණීයන්ගේ, කුසලතා වැඩියුතු කිරීමට අවස්ථාව සැලස්සේ. එවැනි කුමෝපායන් දේශීය ඉම අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම උදෙසා වන මානව ප්‍රාග්ධනය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා දැයක කර ගත හැකි අතර රජයේ ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන ඉලක්ක සපුරා ගැනීමේද ද මධ්‍යකාලීනව සහ දිගුකාලීනව ප්‍රයෝගනවත් විය හැකිය.

- පවතින දැඩි කම්කරු නීති මගින් අනාරක්ෂිත අර්ථ කාලීන රැකියා සහ අනියම් රැකියා දිරි ගැනීමිලක් සිදුකරන අතරම සේවා නියුත්කිය ජනගහනයෙන් වැඩි කොටසක් අවධිමත් සේවා නියුත්කියක් වෙත ආකර්ෂණය කර ගනු ඇත. පැය විසි නතර පුරාම කියාත්මක වත කර්මාන්ත බිහිවීමත් සමග නුතන

4

ආර්ථිකයෙහි පවතින රැකියා අවස්ථා ගුහණය කරගැනීම සඳහා ප්‍රස්ථිත ගුම වෙළඳපොළකට පහසුකම් සැපයීමේ අරමුණින් යල් පැන ගිය නීතිමය සීමාවන් ඉවත් කිරීම වැදගත් වේ. ඒ අනුව, නිරන්තරයෙන් බලධාරීන්ගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම අවශ්‍ය නොවන පරිදි වැඩිකරන පැය ගණන නමුත් කිරීම, අර්ථ කාලීන රැකියා සහ සතියේ වැඩිකරන මුළු පැය ගණන වැඩි කරන දින පහ තුළ යොලු ගැනීම වැනි වැඩි පිළිවෙළවල්, විවිධ ප්‍රදේශ සහ විවිධ කර්මාන්ත පුරා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හැකියාව සොයා බැඳීම අවශ්‍ය වේ. කාන්තා කුවුම්හ ජනගහනයෙන් සියයට 65 කට වැඩි වර්තමානයේ ආර්ථිකමය වශයෙන් අතිය කාන්තාවන්ගේ ගුමය පුරුණ උපයෝගනය සඳහා ද මෙය දායක විය හැකිය. මෙවැනි ප්‍රතිසංස්කරණ සිදු කිරීමේදී කමිකරු උපදේශන සහා තුළ තරුණ නියෝගනයක් ඇති කිරීමේ වැදගත්කම වන්නේ අනාගත ගුම වෙළඳපොළ සහග්‍රිකයන්ගේ (Millennials) සහ පසුකාලීන පරමිතරාවල නිතර වෙනස්වන සූළ අවශ්‍යතාවන්ට ගැළපෙන පරිදි සකස් විය යුතු හෙයිනි.

- ව්‍යාපාර මගින් සිදුකරන ගුමය ඉතිරි කිරීම ඉලක්ක කරගත් ආයෝජන ආර්ථිකයෙහි පවතින උග් ගුම හිගයට විසඳුමක් විය හැකිය. කාන්තා බුද්ධිය (Artificial Intelligence), රෝබෝ තාක්ෂණය මගින් ක්‍රියාවලි ස්වයංක්‍රීයකරණය (Robotic Process Automation), යාන්ත්‍රික ඉගෙනුම (Machine Learning) වැනි නවා ක්‍රියාමාරු මගින් දැනට පවතින ව්‍යාපාර මෙහෙයුම් ස්වයංක්‍රීයකරණය කිරීමෙන් ගුමය ඉතිරි කරගත හැකි අතර අය දායක තුළ එලඟිතාව ඉහළ නැවැම්ම ද

හැකියාව ඇති. ස්වභාවයෙන්ම පුනරාවර්තනය නොවන ක්‍රියාකාරකම් සහ වැඩි නිරමාණයිලිත්වයක් අවශ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් සඳහා හිග මානව ප්‍රාග්ධනය ගේෂ කර තබා ගැනීමට ද මෙය උපකාරී වේ. එවැනි එලඟිතා වර්ධන ක්‍රියාමාරු ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ඉහත සඳහන් කුමෝපායයන් සංවර්ධනය සහ භාවිතා කරන දේයිය ව්‍යවසායකයන් ඉලක්ක කර සහනයිලි කාය පහසුකම් හඳුන්වාදීම සහ එම ක්‍රේතුවලට අදාළ විදේශීය ආයෝජන වෙනුවෙන් බඳු සහන ලබා දීම මගින් රුපයට මේ සඳහා මැදිහත් විය හැකිය.

- විදේශ සේවා නිපුක්කිය පහළ යැම්, විදේශ සේවා නිපුක්කියන්ගේ ජ්‍යෙෂ්ඨ පහළ යැම්ට හේතු විය හැකි අතර එය බාහිර ජංගම ගිණුමට අභින්ධන ලෙස බල පෑ හැකි ව්‍යවද පුහුණු ගුමික කාණ්ඩයේ විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යැම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම මගින් එම බලපැළුම සමනය කරගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය. පෙළද්ගලික අංශයේ කාර්මික විශේෂයාත්මක යොලු ගනිමින් අධ්‍යාපන පද්ධතියේ සහ වෘත්තීය පුහුණු ආයතනවල පෙර සඳහන් කළ පරිදි ප්‍රතිසංස්කරණ සහ ප්‍රතිසංවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම ජාත්‍යන්තර ගුම වෙළඳපොළ තුළ සේවයේ නිපුතු වීමට සූදුසුකම් සහ සූදානම සහිත පුහුණු ගුම බලකායක් ගොඩනැංවීමට උපකාරී විය හැකිය. සාර්ෂ ප්‍රතිලාභයක් වශයෙන් මෙමගින් විදේශ සේවා නිපුක්කියන්ගේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ඉහළ යන අතර ව්‍යකාරව ඔවුන්ගේ පවුල්වල ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටම ඉහළ යනු ඇති. ඒ අනුව, නුපුහුණු ගුමික කාණ්ඩයෙන් විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යැම් අමෙරිකානු කරන අතරතුර පුහුණු ගුමික කාණ්ඩයෙන් විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යැම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම තවදුරටත් ශක්තිමත් කළ යුතුය.